

Prethodno priopćenje

Lana Hudeček

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb

Milica Mihaljević

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb

ULOGA E-UČENJA I E-RJEĆNIKA U USVAJANJU HRVATSKOGA JEZIKA¹

U radu se analiziraju prednosti e-učenja te predstavlja portal *Hrvatski u školi*, na kojemu se nalaze mnogi sadržaji koji služe kao pomoć pri usvajanju hrvatskoga jezika i učenju pisanja (rubrike *Školska pisma*, *Hrvatski u igri*, *Pravopisne vježbe*, *Savjeti i Frazemi*). Rubrika *Školska pisma* pomoći će učiteljima da sami pripreme vježbe i zadatke za vježbanje rukopisa, koje mogu ispisati i podijeliti učenicima. U rubrici *Hrvatski u igri* učenici mogu na zabavan način provjeriti svoje znanje hrvatskoga jezika. U rubrici *Pravopisne vježbe* nalaze se interaktivne pravopisne vježbe s pomoću kojih učenici sami mogu provjeriti svoje znanje, u rubrici *Savjeti* daju se savjeti namijenjeni učenicima mlađih razreda osnovne škole, a u rubrici *Frazemi* na jednostavan se način objašnjava značenje i motivacija najčešćih hrvatskih frazema. U radu se posebna pozornost posvećuje načelima izrade e-rječnika za učenike osnovne škole. Taj se rječnik izrađuje u okviru projekta *Hrvatski mrežni rječnik – MREŽNIK*. Analiziraju se načela izrade abecedarija od 3000 riječi te elementi rječničkoga članka. Posebna se pozornost posvećuje mogućnostima povezivanja e-rječnika sa sadržajima koji se nalaze na portalu *Hrvatski u školi* te koji će se tijekom trajanja projekta doradivati i uskladivati s *Mrežnikom*.

¹ Ovaj je rad izrađen na istraživačkome projektu *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* (IP-2016-06-2141), koji u cijelosti financira Hrvatska zaklada za znanost.

Ključne riječi: e-leksikografija, e-učenje, hrvatski jezik, hrvatski mrežni rječnik, Mrežnik, usvajanje jezika

1. Uvod – e-učenje

E-učenje jest proces učenja potpomognut i podržan uporabom informacijsko-komunikacijskih tehnologija koji uključuje mnogo različitih aktivnosti u kojima je učenje ključni element. Poseban se naglasak stavlja na učenje kao proces neovisan o tehnologiji, a nove multimedijске tehnologije i internet upotrebljavaju se kako bi se olakšao pristup izvorima i uslugama te razmjena podataka i suradnja učenika i nastavnika. U stručnoj se literaturi ističu brojne prednosti, ali i nedostatci e-učenja. U sljedećoj se tablici prikazuju prednosti i nedostatci e-učenja (prema Josip Mihaljević, 2016).

KRITERIJ	PREDNOSTI	NEDOSTATCI
mjesto	Za održavanje obrazovnoga procesa nije potrebno osigurati poseban prostor.	Neki prostori nisu dobro opremljeni za kvalitetno izvođenje e-učenja (npr. nema pristupa internetu, nedovoljan je broj računala).
vrijeme	Vrijeme učenja može se planirati i izvoditi u skladu s mogućnostima svakoga učenika/polaznika.	Ako se učenicima/polaznicima da mogućnost da slobodno planiraju vrijeme za učenje, oni umjesto učenja mogu raditi i što drugo.
dostupnost izvora	Moguće je brže i lakše doći do potrebnih podataka.	Podataka na internetu ima previše te je teško naći pouzdan izvor.
priprema, objava i izmjena nastavnih materijala	Digitalni materijali lakše se mogu objaviti i održavati na internetu te po potrebi izmijeniti i prilagoditi pojedinom učeniku.	Postoji opasnost od neovlaštenoga preuzimanja nastavnih materijala te mogućnost da je programska podrška nedostatna za pokretanje multimedijskih materijala poput obrazovnih igara.

Tablica 1. Prednosti i nedostatci e-učenja

E-učenje blisko je povezano s e-leksikografijom jer svaki rječnik, leksikon i enciklopedija ima i obrazovnu dimenziju te je namijenjen učenju i poučavanju. Stoga e-leksikografska djela imaju u sebi i elemente e-učenja. Djeca i mladi lako prihvataju nove tehnologije te su za njih često glavni izvori informacija digitalni (Kraus, Jermen, Jecić, 2017). U ovome radu polazimo od pretpostavke da su prednosti e-učenja mnogo veće od njegovih nedostataka. E-učenje shvaćamo kao dopunu klasičnim metodama učenja jer smatramo da e-učenje ne može zamijeniti ključnu ulogu učitelja.

2. Metodologija i polazišna načela

Metodologija je u ovome radu vođena gradom i podređena opisu grade.

2.1. Problem i svrha istraživanja

Velik je problem pri stvaranju jezičnih priručnika za učenike nepostojanje odgovarajućega računalnog korpusa² koji bi se mogao usporediti s korpusima na kojima se temelji dječja leksikografija u nekim drugim zemljama³, npr. *the Oxford Corpus*⁴, pa autori jezičnih priručnika i portala namijenjenih djeci samostalno moraju prilagođavati

² *Hrvatski korpus dječjega jezika* HKDJ jedini je hrvatski računalni korpus dječjega jezika. Taj se korpus sastoji od prijepisa uzoraka spontanoga govornog jezika troje djece. Uzorci su dječjega govora snimani u pravilnim vremenskim razmacima, od progovaranja do treće godine. Uzorci su transkribirani u programskome paketu CLAN, a dostupni su u Svjetskoj bazi dječjega jezika CHILDES (prema Hržica, Kuvač Kraljević, Šnajder, 2013).

³ Pri radu smo konzultirale dječje e-rječnike koji se nalaze na mrežnim stranicama <https://www.thespruce.com/top-online-dictionaries-for-kids-1259236> i <https://www.thespruce.com/best-free-educational-websites-for-kids-3129084>.

⁴ „Oxford University Press dictionaries are compiled by experts, tested by schools, and supported by a corpus database of thousands of examples of writing for children, so we can ensure our dictionaries are perfectly suited to children at different ages... Lexicographers also use our unique database of children's fiction (the Oxford Corpus), which contains not only contemporary picture books and novels but classics and even Shakespeare, and helps to make decisions about levelled and age-appropriate content.” [https://www.oxforddictionaries.com/childrens/ why-childrens](https://www.oxforddictionaries.com/childrens/why-childrens).

korpusne primjere dječjemu uzrastu koristeći se pritom udžbenicima za djecu i stručnom literaturom te imajući na umu činjenicu da se jezik djece i odraslih često bitno razlikuje.⁵ Zbog činjenice da ne postoji računalno pretraživ korpus tekstova namijenjenih učenicima nižih razreda osnovne škole, pri stvaranju novih jezičnih mrežnih izvora za učenike primijenjen je kombinirani pristup.

2.2. Polazišna načela

U skladu s temeljnom svrhom istraživanja utvrđeno je nekoliko polazišnih načela u radu:

- a) jezik kao sredstvo izražavanja podloga je svim ostalim područjima i predmetima tijekom odgoja i obrazovanja i često jedini oblik kojim se učenicima posreduje sadržaj nastavnoga predmeta te izravno utječe na uspjeh u njihovu ovladavanju (prema *Nacionalni okvirni kurikulum* 55, http://mzos.hr/datoteke/Nacionalni_okvirni_kurikulum.pdf)
- b) standardni je jezik temelj školskoga predmeta Hrvatski jezik (prema Težak, 1996: 97)
- c) u dječjemu usvajanju jezika postoji nekoliko razvojnih stupnjeva, a krajnji je cilj jezičnoga razvoja postići jezičnu kompetenciju odrasloga izvornog govornika. Ovladavanje hrvatskim standardnim jezikom najviši je stupanj jezične kompetencije svakoga izvornog govornika jer se njime mogu ispuniti sve komunikacijske potrebe i jedini je idiom podložan svjesnu normiranju, a time i određivanju otklona od norme (prema Kuvač i Cvikić, 2005: 275).

⁵ „Recent analysis shows that children and adult often use very different words. For example, the most frequent adjectives used by children include strange, beautiful, safe, and bright, while those used by adults include public, political, social, and economic. And there are of course words in adult dictionaries that would not be appropriate for young readers.” <https://www.oxforddictionaries.com/childrens/why-childrens>.

Ista su načela uzeta u obzir i pri oblikovanju sadržaja i građe za portal *Hrvatski u školi* te pri izradi koncepcije modula za učenika *Hrvatskoga mrežnog rječnika – Mrežnika*, a ta su načela autori slijedili i u *Prvome školskom pravopisu* i u *Prvome školskom rječniku*.

2.3. Utvrđivanje korpusa i postupak istraživanja

Za potrebe izrade normativnih priručnika za učenike mlađih razreda osnovne škole, tj. rječnika (Čilaš Šimpraga, Jojić, Lewis, 2008.) i pravopisa (Hudeček, Jozić, Lewis, Mihaljević, 2016.), ispisane su riječi iz udžbenika za prva četiri razreda osnovne škole. Posebna je pozornost posvećena pravopisno spornim riječima. Ta su dva priručnika poslužila kao polazište za rad na sadržajima namijenjenim djeci mlađih razreda osnovne škole koji se nalaze na portalu *Hrvatski u školi* te za rad na modulu za učenike *Hrvatskoga mrežnog rječnika – Mrežnika*. Također je uzeto u obzir gramatičko i pravopisno gradivo predviđeno za prva četiri razreda osnovne škole te su na temelju toga odbarani pravopisni i gramatički elementi koji će biti prisutni u *Mrežniku* i na sadržajima portala namijenjenim učenicima mlađih razreda osnovne škole (*Hrvatski nacionalni obrazovni standard, Nacionalni kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik – prijedlog* http://mzos.hr/datoteke/1-Predmetni_kurikulum-Hrvatski_jezik.pdf).

Pri izradi modula za učenike deskriptivnom se analizom utemeljenom na korpusu utvrđuje potvrđenost određenih riječi, značenja i kolokacija. Na pojedinim se značenjima izvedenim iz korpusa temelje i rječničke definicije prilagodene dječjoj dobi. Deskriptivni se pristup kombinira s normativnim pristupom, a sve se posebno prilagoduje dječjoj dobi. Veoma je važno da i učenici najmlađe dobi razumiju smisao i status standardnoga jezika te njegovo mjesto u hrvatskome jeziku.⁶ Važno je i da razumiju da se standardni jezik upotrebljava u službenoj komunikaciji, a znanje se standardnoga jezika stječe u školi. Učitelji su ključan čimbenik u tome procesu jer je veoma važno da se standardni jezik počne pravodobno usvajati. To je najbolji put za postizanje krajnjega

⁶ Hrvatski jezik jezični je standard i supstandard, dijalekt i žargon. Poznavanje tih protega hrvatskoga jezika nužno je i iz naobrazbenih i iz odgojnih razloga. To treba znati kada se utvrđuje kao temelj zahtjev da u nastavi hrvatskog jezika uvelike treba naučiti govoriti i pisati jezičnim standardom. (Težak, 1996: 27-28)

cilja jezičnoga razvoja, a to je kompetencija odrasloga izvornog govornika. To je i najbolji način da se izbjegnu jezične pogreške. Želimo li olakšati učenje standardnoga jezika i načiniti ga učinkovitim, međujezično polje valjalo bi smatrati lingvističkim potencijalom, dakle, poljem učenja jezika, koje će se zatvoriti ako ga pravodobno ne iskoristimo i postati polje izvora trajnih jezičnih pogrešaka (prema Pavličević-Franić, 2006: 1).

Iznimno je važno učenike neprekidno upozoravati na pogreške, čak i kad im zbog njihove dobi nije moguće ili potrebno u potpunosti objasniti pravilo.⁷ Pritom bi sve važnije mjesto mogli zauzimati interaktivni kvizovi i jezične igre u kojima učenik sam može provjeriti točnost svojih odgovora te isti kviz rješavati više puta dok u potpunosti ne uvježba gradivo. Pri izradi materijala za e-učenje i posebno jezičnih igara vodilo se računa o rezultatima metodičkih istraživanja. Tako se npr. pri izradi vježba za usustavljanje i uvježbavanje pravilnoga pisanja riječi koje imaju foneme/glasove č, č, đ, đ vodilo računa o čestoći pojave pojedinih riječi i o čestoći pojave jezičnih pogrešaka u pojedinim riječima.⁸

Imajući na umu sve navedeno, pri izradi sadržaja namijenjenoga učenicima mlađih razreda osnovne škole na portalu *Hrvatski u školi* i modula za učenike u *Hrvatskome mrežnom rječniku – Mrežniku*, vodili smo se ovim načelima:

1. načelom primjerenosti dobi učenika
2. načelom usklađenosti s nastavnim planovima i programima za predviđenu dob
3. načelom usklađenosti sa znanstvenim spoznajama iznesenim u metodičkoj literaturi
4. načelom usklađenosti s normama hrvatskoga standardnog jezika.

⁷ Dok ne ovladaju pravilom za koje nemaju dovoljno jezičnog znanja, učitelj samo ispravlja pogreške i upozorava na pravilno pisanje bez posebnog teoretskoga objašnjavanja ili samo s jednostavnim, učeniku dostupnim objašnjenjem (primjerice da su ne i li zasebne riječi pa se pišu odvojeno od glagola: ne bi li, ne dam, ali se niječica piše zajedno s imenicama, pridjevima, zamjenicama). (Težak, 1996: 273)

⁸ Više o tome vidi npr. u radu Gazdić-Alerić, Alerić, Bekavac, 2010.

2.4. Rezultati istraživanja

Rezultati provedenih istraživanja pokazali su da u Hrvatskoj ne postoji dječji ni učenički računalni korpus koji bi bio temeljno polazište za dječju leksikografiju. Također su pokazali da ne postoje e-leksikografska djela namijenjena djeci kakva postoje u nekim drugim zemljama. Stoga leksikografi moraju samostalno uz pomoć korpusnih istraživanja koja se provode prema semantičkim odnosima (zatvorene skupine riječi) na hrvatskim korpusima namijenjenim odraslim govornicima, te uzimajući u obzir iskustvo koje imaju u izradbi tiskanih rječnika namijenjenih učenicima mlađih razreda osnovne škole i metodičku literaturu, oblikovati sadržaje za portal *Hrvatski u školi* te dječji modul *Hrvatskoga mrežnog rječnika*. U obzir se također uzimaju česta pitanja koja učitelji razredne nastave postavljaju službi za jezične savjete Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, a predobrade *Mrežnika* i sadržaj portala *Hrvatski u školi* redovito se predstavljaju učenicima osnovne škole koji sudjeluju na Danima otvorenih vrata u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovje. Konkretni su rezultati istraživanja pretočeni u sadržaje na portalu *Hrvatski u školi* te u upute (posljednja inačica Hudeček, Mihaljević, rujan 2018.) i provedene predobrade u *Mrežnikovu* modulu za učenike mlađih razreda osnovne škole, što će biti prikazano u daljnjem radu.

3. Portal *Hrvatski u školi*

Hrvatski u školi portal je namijenjen učenicima osnovnih i srednjih škola, učiteljima razredne nastave, nastavnicima, profesorima i roditeljima, ali i svima koje zanimaju praktični zadatci i sadržaji povezani s učenjem i poučavanjem hrvatskoga jezika.

Portal je namijenjen usvajanju hrvatskoga standardnog jezika, unapređivanju i provjeri stečenih pravopisnih, leksičkih i gramatičkih znanja, pripremi za državnu maturu, vježbanju standardiziranoga rukopisnog pisma, učenju zamjena za neprilagođene angлизme, učenju značenja i podrijetla frazema, učenju glagoljice itd. Zabavljajući se, učenici mogu s pomoću križaljki, igara i kvizova provjeriti poznavanje hrvatskoga jezika. Na portalu se nalazi nekoliko novih tematskih cjelina: školska pisma, pravo-

Slika 1. Portal *Hrvatski u školi*

ta. Posebno je po tome što se u njemu razvijaju znanja i vještine koje su pretpostavka za kasnije funkcionalno i kreativno bavljenje jezikom i književnošću radi stjecanja jezične, izražajno-komunikacijske, književne i medjiskske pismenosti (prema Bežen i Reberski, 2014: 15). Školska se pisma nalaze u *Hrvatskome pravopisu* i *Prvome školskom pravopisu*. Zbog važnosti pravilnoga razvijanja vještine početnoga pisanja, osnovna se školska pisma nalaze i na portalu *Hrvatski u školi*.

Školsko formalno uspravno pismo osnovno je pismo za početno učenje pisanja i čitanja u kojemu su oblici slova krajnje pojednostavljeni, nemaju ukrasnih elemenata i temeljni su slovni oblici za sva druga pisma.

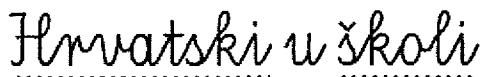
pisne vježbe, računalne igre, frazemi, savjeti, kutak za učitelje. Na portalu se nalaze i sadržaji koji su i dosad bili dostupni na mrežnim stranicama Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje: *Hrvatski pravopis* (pravopis.hr) i *Hrvatski na maturi* (matura.ihjj.hr).

U ovome radu analizirat ćemo samo sadržaje portala koji se odnose na učenike mlađih razreda osnovne škole: *Školska pisma*, *Hrvatski u igri*, *Pravopisne vježbe*, *Frazemi* i *Savjeti*.⁹

3.1. Školska pisma

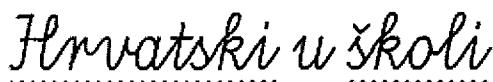
Način poučavanja i usvajanja školskoga pisma u razdoblju početnoga čitanja i pisanja utvrđuje metodika hrvatskoga jezika. Početno čitanje i pisanje posebno je područje nastave hrvatskoga jezika jer se ne može do kraja uključiti ni u jedno od ostalih područja tog predmeta

⁹ Više o ostalim sadržajima portala vidi u radu Mihaljević, M., 2017: 13–15.

Slika 2. Školsko formalno uspravno pismo

Školsko formalno koso pismo ukošena je inačica uspravnog pisma i prijelaz je između formalnoga i rukopisnoga pisma. Slova se međusobno ne vežu, ali se njihovim oblikom ostvaruje dojam međusobne veze.

Slika 3. Školsko formalno koso pismo

Na navedenoj stranici učenici i učitelji mogu napisati i ispisati tekst, što je posebno praktično pri pripremi zadataka i vježbi za učenike.

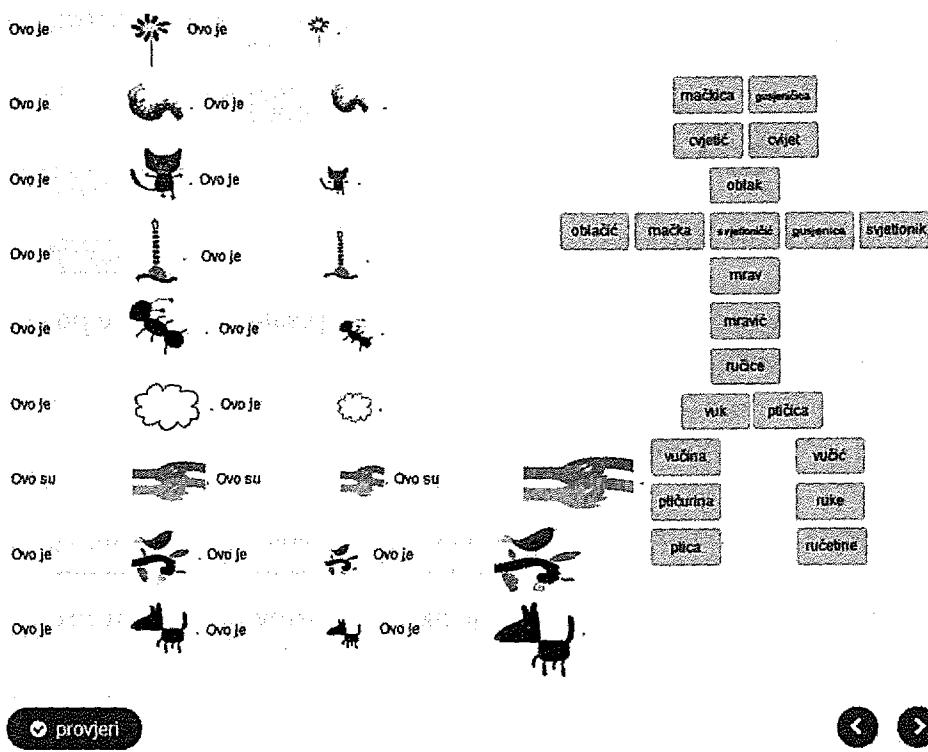
3.2. *Pravopisne vježbe*

U rubrici *Pravopisne vježbe* nalaze se interaktivne pravopisne vježbe namijenjene u prvome redu učenicima mlađih razreda osnovne škole. Pravopisne se vježbe temelje na *Prvome školskom pravopisu* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje. Kao i u *Prvome školskom pravopisu* i u tim je vježbama posebna pozornost posvećena načelu primjerenosti. To se načelo ne ogleda samo u izboru i prikazu građe, prilagodbi leksikografskih načela dobi i sposobnosti učenika¹⁰, nego i u ilustracijama koje su u funkciji usvajanja jezičnoga gradiva. U sklopu rada na *Prvome školskom pravopisu* razrađena su načela za ilustriranje kako bi se učenicima u dobi od šest do deset godina tekst učinio vizualno i metodički prihvatljivijim¹¹. Ista su načela provedena i pri izradbi pravopisnih vježbi.

¹⁰ „Effective teaching cannot begin until you understand what students already know about words and what they are ready to learn.” *Getting started*, 2015: 25.

¹¹ O tome opširno u Hudeček i Mihaljević, 2015.

Njihov je zadatak da učenici na zabavan i lak način provjere svoje znanje pravopisa. Zadatci obuhvaćaju ove pravopisne cjeline: č/č, ije/je, veliko i malo početno slovo, sastavljeno i nesastavljeni pisanje riječi, kratice i pokrate, pravopisni znakovi. Pri sastavljanju pravopisnih vježbi vodilo se računa o tome da u njima budu obuhvaćene najčešće jezične pogreške.

Slika 4. Primjer pravopisnoga kviza

Pouzdali smo se u prosudbu metodičara da je fond pravopisnih pravila koja se nalaze u udžbenicima primjereno dobi učenika i njihovim spoznajnim mogućnostima.

Vježbe se temelje na ovim postupcima:

- dovlačenju točnoga odgovora u rečenicu, npr.

Kako se glasaju životinje?

Pas [red], mačka [red], lav [red], patka [red], puran [red].

pača
mjeuče
čučice
laje
rije

Slika 5. Zadatak iz kviza s dovlačenjem točnih odgovora

- dopunjavanju rečenica, npr.:

Tko što ima? Dopuni rečenice.

Djekočica ima lutku. Lutka je [red].

Carica ima krunu. Kruna je [red].

Učiteljica ima knjigu. Knjiga je [red].

Prodavačica ima novčanik. Novčanik je [red].

Kuharica ima pregaču. Pregača je [red].

Cvjetarica ima cvijeće. Cvijeće je [red].

provjeri

Slika 6. Zadatak iz kviza s dopunjavanjem rečenica

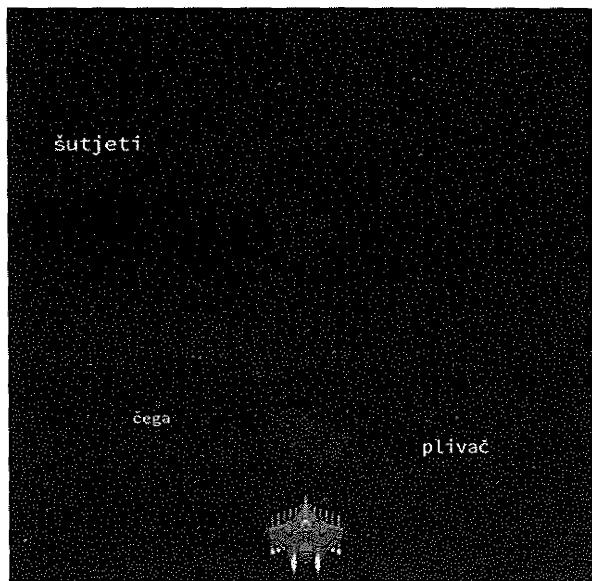
Na kraju svake vježbe učenici mogu provjeriti svoje znanje te dobiti točan odgovor za zadatke koje su pogrešno riješili.¹²

¹² Kviz je izrađen u suradnji s informatičarem Josipom Mihaljevićem.

3.3. Hrvatski u igri

U rubrici *Hrvatski u igri* učenici mogu zabavljajući se provjeriti svoje znanje hrvatskoga jezika. Ovdje navodimo samo one igre koje su namijenjene učenicima mlađih razreda osnovne škole¹³:

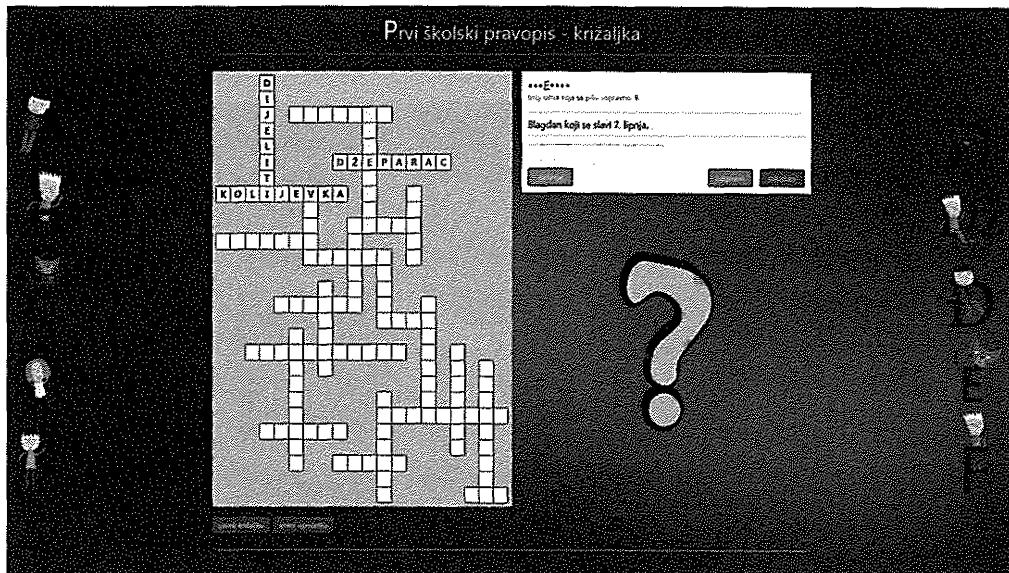
1. Igra *Utipkaj riječ* temelji se na pravopisnome rječniku iz *Prvoga školskog pravopisa*. Zadatak je igrača da brzo napiše riječi koje imaju neki pravopisni problem.

Slika 7. Igra pretipkavanja pravopisno spornih riječi izrađena prema abecedariju *Prvoga školskog pravopisa* (Hudeček, Jozić, Lewis, Mihaljević, 2016.)

2. *Školska križaljka* temelji se na definicijama iz *Prvoga školskog rječnika* (Čilaš Šimpraga, Jojić, Lewis, 2008.), a u njoj se nalaze pravopisno sporne riječi.

¹³ Igre su izradene u suradnji s informatičarem Josipom Mihaljevićem. Sve se igre temelje na besplatnoj programskoj podršci.

Slika 8. Školska križaljka izrađena na temelju *Prvoga školskog rječnika* (Čilaš Šimpraga, Jović, Lewis, 2008.) i *Prvoga školskog pravopisa* (Hudeček, Jović, Lewis, Mihaljević, 2016.)

3. *Kviz znanja 1* namijenjen je učenicima osnovne škole od kojih se traži da među ponuđenim odgovorima odaberu pravilno rješenje. Na stranici se nalazi i *Kviz znanja 2*, namijenjen srednjoškolcima.

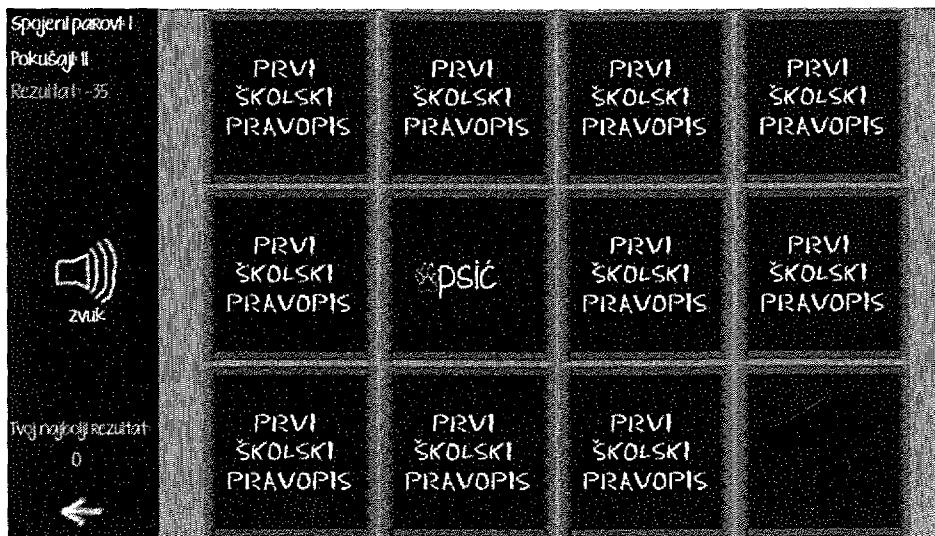
Označi rečenicu u kojoj je točno napisana riječ s č ili đ.

- Moja je baka kupila novu spavačicu
 Moja je baka kupila novu spevacicu

provjeri odgovor

Slika 9. Odabir rečenice bez pravopisne pogreške

4. *Pravopisna pamtilica* temelji se na riječima iz *Prvoga školskog pravopisa* i namijenjena je uvježbavanju pravopisnih pravila.

Slika 10. Pravopisna pamtilica

3.4. Savjeti

Na portalu *Hrvatski u školi* nalaze se i jezični savjeti namijenjeni učenicima mlađih razreda osnovne škole. U ovome ćemo radu s po jednim savjetom oprimjeriti temeljne skupine jezičnih savjeta.

- pravopisni savjeti

hrvatski jezik i Hrvatski jezik

U službenim dokumentima imena se školskih predmeta pišu velikim početnim slovom. *Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, Tjelesna i zdravstvena kultura, Engleski jezik, Njemački jezik, Glazbena kultura, Likovna kultura*. Tako će pisati na tvojim svjedodžbama i pohvalnicama. U neslužbenome kontekstu može se upotrijebiti i malo slovo. Na primjer *Imam pet iz hrvatskoga., Pišemo test iz matematike.*

- gramatički savjeti

ovo auto > ovaj auto

Riječ *auto* skraćeni je oblik riječi *automobil*. U hrvatskome standardnom jeziku riječ je *auto* muškoga roda. Zato su u njemu točne rečenice: *To je moj auto.*, *Kupio sam novi auto.*, *To su novi auti.*, a nisu točne rečenice *To je moje auto.*, *Kupio sam novo auto.*, *To su nova auta.*.

- leksički savjeti

cura > djevojčica, djevojka

Riječ *cura* upotrebljava se u razgovoru. Ona ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku. U hrvatskome standardnom jeziku treba umjesto riječi *cura* upotrijebiti riječi *djevojčica* ili *djevojka*. Zato su u njemu točne rečenice *Djevojčica ide u kino.* i *Djevojka ide u kino.*, a nije točna rečenica *Cura ide u kino.*

- onomastički savjeti

Japan, Japanac, Japanka, japanski

Japan je država. Stanovnik ili državljanin Japana je *Japanac*. Stanovnica ili državljanka Japana je *Japanka*. Stanovnice ili državljanke Japana jesu *Japanke*. Stanovnici ili državljeni Japana jesu *Japanci*. Japanci su muškarci koji žive u Japanu, ali i muškarci i žene koji žive u Japanu. Ono što se odnosi na Japan je *japansko*, npr. *japanske borilačke vještine*.

Dječak iz Japana je *Japanac*.

Djevojčica iz Japana je *Japanka*.

Dječaci iz Japana su *Japanci*.

Djevojčice iz Japana su *Japanke*.

Dječaci i djevojčice iz Japana su *Japanci*.

Imena stanovnika i stanovnica država uvijek se pišu velikim početnim slovom: *Japanac*, *Japanka*, a pridjev koji se odnosi na državu malim početnim slovom: *japanski*.

Pazi: *Japanka* stanovnica ili državljanka Japana, piše se velikim početnim slovom, a *japanka*, vrsta obuće, piše se malim početnim slovom.

- mocijski savjeti

arhitekt i arhitektica

Arhitekt je muškarac koji crta zgrade i oblikuje prostor. Arhitektica je žena koja crta zgrade i oblikuje prostor. Arhitektice su žene koje crtaju zgrade i oblikuju prostor. Arhitekti su muškarci koji crtaju zgrade i oblikuju prostor, ali i muškarci i žene koji crtaju zgrade i oblikuju prostor.

Marko je arhitekt.

Lucija je arhitektica.

Marko i Luka su arhitekti.

Lucija i Ana su arhitektice.

Lucija, Ana, Marko i Luka su arhitekti.

3.5 Frazemi

U rubrici *Frazemi* nalaze se najčešći frazemi objašnjeni na jednostavan i djeci primjerem način.¹⁴ U toj će rubrici učenik moći saznati zašto kažemo npr. *krokodilske suze*, *crna ovca*, *kocka je bačena*, *bacati biserje pred svinje* itd. Navodimo primjer obrade jednoga frazema:

krokodilske suze

Izraz je utemeljen na staroj legendi prema kojoj krokodili plaču kako bi namamili plijen ili plaču za svojim žrtvama dok ih proždiru. Međutim, te suze nisu izraz tuge ili žaljenja, nego pomažu u probavljanju hrane. Kad kažemo da su čije suze krokodilske, znači da smatramo da su neiskrene ili lažne.

¹⁴ Frazeme je u ovoj rubrici obradila Barbara Kovačević.

4. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik

U okviru istraživačkoga projekta *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* Hrvatske zaklade za znanost, koji se od 1. ožujka 2017. provodi u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovje, izrađuje se e-rječnik u skladu s najnovijim spoznajama e-leksikografije. Rječnik uključuje tri modula: osnovni modul (namijenjen odraslim izvornim govornicima), modul za osobe koje uče hrvatski jezik kao drugi i strani jezik te modul za učenike nižih razreda osnovne škole. Predviđeno je povezivanje modula s različitim izvanrječničkim izvorima Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, a neki od izvanrječničkih izvora nastaju u sklopu projekta upravo kako bi se pojedini moduli mogli s njima povezivati. Osnovni će se modul povezivati s portalom *Jezični savjetnik* (jezicni-savjetnik.hr), *Bolje je hrvatski* (bolje.hr), bazom *Struna* (struna.hr), bazom hrvatskih glagolskih valencija *e-Glavom* (valencije.ihjj.hr), *Kolokacijskom bazom hrvatskoga jezika* (<http://ihjj.hr/kolokacije>), mrežnim stranicama *Hrvatskoga pravopisa* (pravopis.hr) i *Hrvatske školske gramatike* (gramatika.hr) te s bazama koje se izrađuju u sklopu projekta: bazom veznih sredstava i njihovih modifikatora. U sklopu projekta izrađeni su na stranicama *Hrvatski u školi* jezični savjeti (rubrika *Savjeti*) i objašnjenja podrijetla frazema (rubrika *Frazemi*), o kojima je bilo riječi u prethodnome poglavlju jer je predviđeno povezivanje modula za učenike sa savjetima odnosno objašnjenjima podrijetla frazema na tim stranicama. Na tim je stranicama postavljena i baza etnika i ktetika s kojom će se također povezivati rječničke natuknice.

Abecedarij modula za učenike (3000 natuknica) prikupljen je iz građe nastale ispisivanjem udžbenika, nastavnih planova i programa. Pri sastavljanju abecedarija upotrijebljeni su i abecedariji prikupljeni za *Prvi školski pravopis* i *Prvi školski rječnik*, a za *Mrežnik* dopunjeni su, provjereni i posuvremenjeni. U abecedariju su označene natuknice za koje se izrađuju jezični savjeti za rubriku jezični savjeti na portalu *Hrvatski u školi*. Najveća će se pozornost u modulu za učenike poklanjati sustavnosti i modelnoj obradi, savjetničkoj dimenziji (jezični savjeti, sprečavanje najčešćih pogrešaka, širenje gramatičkoga bloka oblicima u kojima se često grijesi ili u kojima su česte pravopisne pogreške) te širenju opće i jezične kulture učenika (objašnjenje podrijetla frazema). U tome su modulu predviđene i ilustracije.

Opća osnovna struktura natuknice u modulu za učenike uspostavljena je slijedenjem i pojednostavnjivanjem strukture natuknice u osnovnome modulu kako bi obrada bila primjerena krajnjemu korisniku – učeniku mlađih razreda osnovne škole. Kao primjer donosimo usporedne dijelove obrade (samo prva dva značenja) natuknice *list* u osnovnome modulu i u modulu za učenike:

Osnovni modul:

lîst¹ im. m. (G lîsta, A lîst/lîsta, L lístu/lîstu; mn. lîstovi, G lîstôvâ)

1. (A lîst, L lístu) List je dio biljke, tanka plosnata izraslina na stabljici, najčešće zelene boje, koja fotosintezom biljku opskrbljuje hranom. *Listovi i peteljke pokriveni su žarnicama, i zbog toga ih je jako neugodno dodirnuti, jer izliju oštar sok na kožu.; Da podsjetimo, uz blagotvorno djelovanje na cijeli organizam, maslinovo se ulje u narodnoj medicini koristi za uklanjanje žučnih kamenaca, a čaj od osušenih ili svježih listova masline snizuje krvni tlak kao i šećer u krvi.* • **Kakav je list?** dlakav, gladak, jajast, kožast, krupan, mesnat, nazubljen, ovalan, perast, sрcolik, širok, uzak; jestiv, ljekovit; narezan, nasjeckan, usitnjen; suh, svjež, prošaran (bez ornamentima, crno prošaran, ružičastom bojom), tamnozelen, zelen • **Čiji je list?** lovorov, smokvin; bršljana, duhana, kadulje, maslačka, masline, peršina • **Što se s listom može?** dodati ga (čaju, hrani, napitku), ekstrahirati ga, kosati ga, nasjeckati ga, rezati ga, prokuhati ga, ubrati ga, usitniti ga • **Što list može?** izrasti, osušiti se, otpasti, požutjeti • **Što list ima?** bazu, peteljku, plojku, žilice.
2. (A lîst, L lístu) List je tanak komad čega, ono što izgledom podsjeća na istoimeni dio biljke. *List tankog tijesta odnosno kore poprskajte rastopljenim maslacem ili uljem, stavite drugi list tankog tijesta, također poprskajte maslacem ili uljem, premažite dijelom nadjeva i savijte u savijaču. Stavite po 5 listova lazanja i kuhajte ih 2 – 3 minute (ovisno o vrsti lazanja, provjerite upute na pakiranju). Stavimo dva tanka lista pršuta i dva listića sira i zavijemo sve zajedno kao palačinku.* • **Kakav je list?** debliji, tanak, tanji • **Čega je komad list?** lazanja, pršuta, sira, tijesta • **Što se s listom može?** nadjenuti ga (sirom, gljivama), premazati ga (jajetom, žumancem), razvaljati ga, razvući ga, saviti ga razg., sviti ga ◊ **list papira** List papira jedan je papir. *Brzo je razvezao jedan fascikl, izvadio list papira i pogledao ga prema svjetlu.; Potrebno je ispisati obje stranice pristupnice na isti list papira*

te popuniti samo prvu stranu pristupnice (drugu stranicu popunjava administracija). • Kakav je list papira? bijel, ispisan, malen, prerezan napola, poderan, prazan, presavijen, velik, zgužvan • Što list papira ima? strane • Što se s listom papira može? ispisati ga, isprintati ga, napisati što na njega, odrezati ga, pisati po njemu, poderati ga, presaviti ga, zgužvati ga

Modul za učenike:

list, listovi

Rastavljanje na slogove: list, li-sto-vi

1. List je zeleni biljni organ koji služi za disanje i proizvodnju hrane.

list masline, lovorov list, otpali list, požutjeli list, zeleni list; peteljka lista

Skupina listova često se označava imenicom lišće.

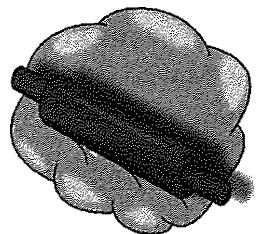
2. List je tanak komad čega.

list tijesta, list papira

....

Umanjenice: listak, listić

Uvećanica: listurina

Usporedbom dviju obrada vidi se da je u modulu za učenika u natuknici označeno samo mjesto naglaska, da u njemu postoje neke rubrike kojih u osnovnom modulu nema, a za koje smo procijenili da su učeniku nižih razreda osnovne škole korisne: *Rastavljanje na slogove te Umanjenica/Umanjenice i Uvećanica/Uvećanice*. Te smo rubrike uveli stoga što se službi za jezične savjete Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje veoma često postavljaju pitanja i šalju upiti o tome kako se koja riječ rastavlja na slogove te kako glasi umanjenica ili uvećanica koje riječi, a uvijek povezano s rješavanjem zadataka zadatah za domaću zadaću iz Hrvatskoga jezika u nižim razredima

osnovne škole. Definicija u modulu za učenike jednostavna je i učeniku razumljiva, primjeri su česte kolokacije ili (kad je to potrebno) potpune rečenice. Predviđeno je također i navođenje osnovnih i najčešćih frazema uz koje bi se (neke od njih) donijelo i objašnjenje njihova podrijetla. Alat za pretragu korpusa *Sketch Engine* omogućuje obradivačima *Mrežnika* uvid u najčešće kolokacije pojedine riječi, a iz popisa kolokacija obradivači modula za učenike lako odabiru najprikladnije.

Donošenje savjeta iz rubrike *Savjeti* portala *Hrvatski u školi* pokazujemo na primjeru natuknica *konobar* i *konobarica*:

konobar, konobari

Rastavljanje na slogove: ko-no-bar.

Konobar je muškarac koji u restoranu i kafiću poslužuje gostima hranu i piće.

ljubazan konobar; dozvati konobara, mahnuti konobaru, platiti konobaru

Konobar je muškarac koji u restoranu i kafiću poslužuje gostima hranu i piće.

Konobarica je žena koja u restoranu ili kafiću poslužuje gostima hranu i piće.

Konobarice su žene koje u restoranu ili kafiću poslužuju gostima hranu i piće.

Konobari su muškarci koji u restorani i kafiću poslužuju gostima hranu i piće, ali i muškarci i žene koji u restoranu ili kafiću poslužuju gostima hranu i piće.

Dakle, Marko je konobar, Lucija je konobarica, Marko i Luka su konobari, Lucija i Ana su konobarice, a Lucija, Ana, Marko i Luka su konobari.

ŽENSKO: konobarica

konobarica, konobarice

Rastavljanje na slogove: ko-no-ba-ri-ca.

Konobarica je žena koja u restoranu ili kafiću poslužuje gostima hranu i piće.

ljubazna konobarica; dozvati konobaricu, mahnuti konobarici, platiti konobarici

Konobar je muškarac koji u restoranu i kafiću poslužuje gostima hranu i piće.

Konobarica je žena koja u restoranu ili kafiću poslužuje gostima hranu i piće.

Konobarice su žene koje u restoranu ili kafiću poslužuju gostima hranu i piće.

Konobari su muškarci koji u restorani i kafiću poslužuju gostima hranu i piće, ali i

muškarci i žene koji u restoranu ili kafiću poslužuju gostima hranu i piće.
Dakle, Marko je konobar, Lucija je konobarica, Marko i Luka su konobari, Lucija i Ana su konobarice, a Lucija, Ana, Marko i Luka su konobari.

ŽENSKO: konobarica

U primjerima obrade natuknica *konobar* i *konobarica* može se primijetiti da se velika pozornost posvećuje usporedivoj obradi mocijskih parnjaka.

Slično je i s obradom vidskih parnjaka. Učeniku se implicitno omogućuje razumjevanje nekih aspekata jezičnoga sustava.

skočiti, skočim, skočio / skočila sam, skočit ću

Rastavljanje na slogove: sko-či-ti.

Pogledaj i što znači glagol *skakati*.

1. Skočiti znači odgurnuti se uvis nogama od kakve podloge.

skočiti na stol, skočiti u more, naglo skočiti, visoko skočiti

2. Skočiti preko čega znači odgurnuti se uvis od kakve podloge i prebaciti se preko čega.

skočiti preko ograde, skočiti preko zidića

sinonim: preskočiti

3. Skočiti kamo znači nakratko i u žurbi kamo otići.

skočiti u prodavaonicu, skočiti na roditeljski sastanak

4. Skočiti znači i naglo prijeći iz jedne vrijednosti u višu.

cijene su naglo skočile, temperatura je jutros skočila.

Pogledaj i što znači glagol skakati.

skakati, skačem, skakao / skakala sam, skakat ću

Rastavljanje na slogove: ska-ka-ti.

Pogledaj i što znači glagol *skočiti*.

1. Skakati znači odguravati se uvis nogama od kakve podloge.

skakati na stol, skakati u more, skakati bez prestanka, visoko skakati

2. Skakati preko čega znači odgurivati se uvis od kakve podloge i prebacivati se preko čega.

skakati preko ograde, skakati preko zidića

3. Skakati znači i stalno prelaziti iz jedne vrijednosti u višu.

cijene su skakale iz sata u sat

Pogledaj i što znači glagol skočiti.

Osnovna je struktura natuknice u modulu za učenike ovakva:

NATUKNICA (označeno samo mjesto naglaska)
OBLICI (odabrani, s osobitim obzirom na one oblike u kojima učenici najčešće grieše; označeno mjesto naglaska)
RASTAVLJANJE NA SLOGOVE
JEZIČNI SAVJET koji se odnosi na cijelu natuknicu (s portala <i>Hrvatski u školi</i>)
VIDSKI PARNJAK (uveden formulom <i>Pogledaj i što znači glagol xxxx</i>)
PODΝATUKNICA (za prave povratne glagole)
OZNAKA ZNAČENJA (1., 2., 3.)
DEFINICIJA ZNAČENJA (u definiciju značenja uklopljene informacije koje prenosi stilска i stručна odrednica, po potrebi i gramatička restrikcija)
JEZIČNI SAVJET koji se odnosi na pojedino značenje (s <i>hrvatski.hr</i>)
SLIKA koja se odnosi na pojedino značenje
PRIMJERI (najčešće slobodne kolokacije; po potrebi rečenice, i to takve da se najjednostavnije oprimjeruje značenje za koje je nužna rečenica)
SINONIM/SINONIMI (uveden(i) formulom: <i>Isto značenje ima riječ: xxx/ Isto značenje imaju riječi: xxx</i>)
SVEZA UKLOPLJENA U ZNAČENJE (uvedena znakom, npr. ♦)
OZNAKA ZNAČENJA (1., 2., 3.)
DEFINICIJA ZNAČENJA (u definiciju značenja uklopljene informacije koje prenosi stilска i stručna odrednica, po potrebi i gramatička restrikcija)
JEZIČNI SAVJET koji se odnosi na pojedinu svezu (s portala <i>Hrvatski u školi</i>)

SLIKA koja se odnosi na pojedinu svezu
PRIMJERI (najčešće slobodne kolokacije; po potrebi rečenice, i to takve da se sveza najjednostavnije oprimjeri)
SINONIM/SINONIMI (uveden(i) formulom: <i>Isto značenje ima riječ/izraz: xxx/ Isto značenje imaju riječi/izrazi: xxx</i>)
SLOBODNA SVEZA – sveza koja se ne povezuje ni s jednim značenjem natuknice (uvedena posebnim znakom, npr. •)
OZNAKA ZNAČENJA (1., 2., 3.)
DEFINICIJA ZNAČENJA (u definiciju značenja uklopljene informacije koje prenosi stilska i stručna odrednica, po potrebi i gramatička restrikcija)
JEZIČNI SAVJET koji se odnosi na pojedinu svezu (s portala <i>Hrvatski u školi</i>)
SLIKA koja se odnosi na pojedinu svezu
PRIMJERI (najčešće slobodne kolokacije; po potrebi rečenice, i to takve da se sveza najjednostavnije oprimjeri)
SINONIM/SINONIMI (uveden(i) formulom: <i>Isto značenje ima riječ/izraz: xxx/ Isto značenje imaju riječi/izrazi: xxx</i>)
FRAZEM
DEFINICIJA ZNAČENJA
OBJAŠNJENJE PODRIJETLA FRAZEMA (s portala <i>Hrvatski u školi</i>)
SLIKA koja se odnosi na pojedini frazem
SINONIM/SINONIMI (uveden(i) formulom: <i>Isto značenje ima riječ: xxx/ Isto značenje imaju riječi: xxx</i>)

Tablica 2. Ustroj rječničkoga članka u modulu za djecu

5. Zaključak

Računala i internet postali su dio naše svakodnevnice te se s njima svakodnevno susreću i učenici osnovne škole. Kad se govorи o učenicima mlađe školske dobi i računalima i internetu, najčešće se spominje problem ovisnosti o računalima i internetu te problem izloženosti djece neprimjerenum sadržajima. Ovim radom pokazale smo kako

računala i internet mogu doprinijeti usvajanju znanja materinskoga jezika i pomoći pri usustavljanju jezičnih sadržaja. Ona također omogućuju individualan pristup svakomu učeniku jer svaki učenik može zadatke uvježbavati svojim tempom.

Međutim, sadržaji za e-učenje koji se pojavljuju na internetu moraju omogućiti učinkovito učenje i poučavanje, tj. moraju se temeljiti na jasnim i provjerenum načelima učenja i poučavanja te biti primjereni dobi učenika, uskladeni s nastavnim planovima i programima, normama hrvatskoga standardnog jezika te sa znanstvenim spoznajama iznesenima u metodičkoj literaturi. Takvi sadržaji stavljuju pred učitelja dodatni zahtjev da ih poznaje i njima vrlada te proširuju krug njegova djelovanja i kompetencije. Ipak, učiteljeva je uloga i dalje nezamjenjiva.

U radu ističemo i važnost uspostave korpusa za djecu predškolske dobi te učenika nižih razreda osnovne škole. Takav bi korpus omogućio izradu potpuno suvremenih i znanstveno utemeljenih jezičnih priručnika nužnih za podizanje svijesti o važnosti jezične kulture već kod djece najranije dobi. To je posebno važno jer je jezik kao sredstvo izražavanja podloga svim ostalim područjima i predmetima tijekom odgoja i obrazovanja, a njegovo poznavanje važan dio opće kulture, koji treba njegovati tijekom cijelog života.

U Hrvatskoj zasad ne postoji nijedan dječji mrežni rječnik ni dječja mrežna enciklopedija.¹⁵ Stoga će izradom dječjega modula u okviru projekta *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* i Hrvatska dobiti mrežni dječji rječnik kakav već postoji u nekim drugim zemljama. Pri izradi modula za djecu i strance posebna će pozornost biti posvećena i igrifikaciji *Mrežnika*.

¹⁵ Više o dječjim enciklopedijama vidi u Kraus, Jermen, Jecić, 2017: 167-180.

Literatura

- Bežen, Ante, Siniša Reberski. 2014. *Početno pisanje na hrvatskome jeziku*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje.
- Čilaš Šimpraga, Ankica, Ljiljana Jojić, Kristian Lewis. 2008. *Prvi školski rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga – Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje.
- Gazdić-Alerić, Tamara, Marko Alerić, Božo Bekavac. 2010. Utjecaj čestotnosti fonema/grafema č, č, dž, đ na ovladavanje hrvatskom pravopisnom normom. *Odgovne znanosti*, 12/1 (19), str. 215–227.
- Hržica, Gordana, Jelena Kuvač Kraljević, Jan Šnajder. 2013. Hrvatski čestotni rječnik dječjega jezika. *Lahor: časopis za hrvatski kao materinski, drugi i strani jezik*, 2 (16), str. 189–205.
- Hudeček, Lana, Željko Jozić, Kristian Lewis, Milica Mihaljević. 2016. *Prvi školski pravopis hrvatskoga jezika*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje.
- Hudeček, Lana, Milica Mihaljević. 2015. Dječji jezik i jezični priručnici za djecu. U: *Dječji jezik i kultura - Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja*, ur. Lidija Cvikić, Blaženka Filipan-Žignić, Iva Gruić, Berislav Majhut, Lovorka Zergollern-Miletić, str. 54–67, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Učiteljski fakultet.
- Hudeček, Lana, Milica Mihaljević. 2016. *Mali školski pravopis* kao pomoć pri učenju hrvatskoga jezika u nižim razredima osnovne škole. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje*, 42 (1), str. 211–226.
- Hudeček, Lana, Milica Mihaljević. 2017. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. *Hrvatski jezik*, 4 (4), str. 1–7.
- Kraus, Cvijeta, Nataša Jermen, Zdenko Jecić. 2017. An insight into online encyclopaedias for children and young adults. U: *The Future of Information Sciences. In Future 2017: Integrating ICT in Society*, ur. Iana Atanassova, Wajdi Zaghouani, Bruno Kragić, Kuldar Aas, Hrvoje Stančić, Sanja Seljan, str. 167–181. Zagreb: Department of Information and Communication Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences.
- Kuvač, Jelena, Lidija Cvikić. 2005. Dječji jezik između standarda i dijalekta. U: *Jezik u društvenoj interakciji*. ur. Diana Stolac, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, str. 275–284, Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku.
- Mihaljević, Josip. 2016. E-učenje i hrvatski jezik. *Hrvatski jezik*, 3 (3), str. 24–27.
- Mihaljević, Milica. 2017. Hrvatski u školi. *Hrvatski jezik*, 4 (2), str. 13–15.

- Pavličević-Franić, Dunja. 2006. Jezičnost i međujezičnost između sustava, podsustava i komunikacije. *Lahor: časopis za hrvatski kao materinski, drugi i strani jezik*, 1, str. 1-14.
- Težak, Stjepko. 1996. *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika* 1. Zagreb: Školska knjiga.

Mrežni izvori

- 5 Great Online Dictionaries and Encyclopedias for Kids <<https://www.thespruce.com/top-online-dictionaries-for-kids-1259236>> (pristup 15. siječnja 2017.)
- Educational Websites for Kids That are Free and Fun <<https://www.thespruce.com/best-free-educational-websites-for-kids-3129084>> (pristup: 15. siječnja 2017.)
- Getting started: The assessment of Orthographic development. /online/. <<http://www.pearsonhighered.com/samplechapter/013223968X.pdf>> (pristup 15. siječnja 2017.)
- Hrvatski nacionalni obrazovni standard <http://mzos.hr/datoteke/Nacionalni_okvirni_kurikulum.pdf> (pristup 20. siječnja 2017.)
- Hudeček, Lana, Milica Mihaljević. rujan 2018. *Hrvatski mrežni rječnik – Upute za obrađivače*. Radna inačica. <<http://ihjj.hr/mreznik/uploads/upute.pdf>> (pristup 28. studenoga 2018.)
- Nacionalni kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik – prijedlog <http://mzos.hr/datoteke/1-Predmetni_kurikulum-Hrvatski_jezik.pdf> (pristup 15. siječnja 2017.)
- Primary spelling inventory /online/ <http://readingandwritingproject.com/public/themes/rwproject/resources/assessments/spelling/spelling_primary.pdf> (pristup 15. siječnja 2015).
- the Oxford Corpus <<https://www.oxforddictionaries.com/childrens/why-childrens>> (pri-stup 20. veljače 2017.)

THE ROLE OF E-LEARNING AND E-DICTIONARIES IN CROATIAN LANGUAGE ACQUISITION

The paper analyses the advantages of e-learning and gives an overview of the portal *Croatian in School* (hrvatski.hr). On the portal, there are many contents which serve as an aid in learning Croatian language and writing (sections *School writing*, *Croatian language games*, *Orthographic exercises*, *Language Advice*, and *Idioms*). The aim of the section *School writing* is to help elementary school teachers prepare learning materials and exercises for practicing handwriting which can be printed for each pupil. The teachers can select the size and the font. In the section *Croatian language games*, the students can practice and check their language knowledge in a fun way. In the section *Orthographic exercises*, interactive orthographic exercises primarily for elementary school children are given. In the section *Language Advice*, advice on the correct usage of the standard language is given and explained in a way appropriate for students of the first four grades of elementary school. In the section *Idioms* the meaning and origin of some most common phrasemes are explained.

The analysis of the principles of the compilation of e-dictionaries for elementary school pupils will be given. This dictionary is compiled within the project *Croatian web dictionary – MREŽNIK*. The authors will analyze the principles of compilation of the word list of 3000 words as well as the structure of the dictionary entry and the possibilities of connecting this dictionary with various contents which are already on the site *Croatian in School* or which will be compiled simultaneously with the dictionary.

Key words: e-lexicography, e-learning, Croatian language, Croatian web dictionary, Mrežnik, language acquisition